

Проект по компютърни системи за управление на работи

Език за улесняване на програмиране на вградени устройства

Галин Симеонов Ф.Н. 81635

gtsimeonov@uni-sofia.bg

1. Увод

При програмирането на вградени устройства, някои от проблемите се моделират чрез автомати. Също е практика да се програмира на езици от ниско ниво, като **C**, при които ръчното имплементиране на автомати с каквито и да е размери често е неинтуитивно, предразполагащо към грешки и трудоемко. С цел да помогна разработването на програми, чийто модел е ориентиран околу състоянията на системата, предлагам и имплементирам експериментален миниатюрен език транспириращ до **C**.

За цели имам той да е прост, интуитивен и евентуално лесен за генериране от инструменти с графичен интерфейс¹.

2. Описание на езика

2.1. Общ поглед

Една 'програма' съдържа един или повече 'машини', които действат като контейнери за състояния, събития и преходи. Всяка машина си има име и има отделно пространство за имена на състояния и събития. Чрез преходите може да се извикват външни функции. Ето най-простият пример за това как изглежда кодът:

machine light_bulb

```
[
    states [ ON , OFF ];
    events [ TURN_ON , TURN_OFF , SWITCH_STATE ];
    starting on OFF;
    transitions
    [
        from ON to OFF on event TURN_OFF;
        from ON to OFF on event SWITCH_STATE;

        from OFF to ON on event TURN_ON;
        from OFF to ON on event TURN_ON;
    ];
];
```

1. Макар, че директното генериране на код без този език да действа като посредник би било по-смислено.

След транспилация се генерират 3 файла - xxx.h xxx.c и xxx_external.h, който съответно съдържат декларациите на служебните функции, тяхната имплементация и декларациите на външните функции, които са използвани от някой преход. Подаването на събития към тези 'автомати' става посредством служебната функция - **push_event_to_machine**

Горният пример не е много функционален, защото комуникацията е само в една посока. За да може да връща информация и да има функционалност, на всеки преход може да се сложат функции, които да бъдат изпълнени преди преходът да е завършил². Така горният пример може да бъде преработен да вика функция, която действително да включва и изключва някаква лампа:

machine light_bulb

```
[
    states [ ON , OFF ];
    events [ TURN_ON , TURN_OFF , SWITCH_STATE ];
    starting on OFF;
    transitions
    [
        from ON to OFF on event TURN_OFF
            execute light "off";
        from ON to OFF on event SWITCH_STATE
            execute light "off";

        from OFF to ON on event TURN_ON
            execute light "on";
        from OFF to ON on event TURN_ON
            execute light "on";
    ];
];
```

Тук също е демонстрирано как се подават аргументи към тези функции. Символните низове са избрани като единствен начин да се подават аргументи, защото е предвидено да се транспилира до езици, различни от C, а въвеждането на типова система или нещо, което да описва различните аргументи би натоварило езикът твърде много и би донесло само минимална печалба.

Възможно е да има повече от една 'машина' в кодът. Например, нека към горния пример добавим:

machine light_controler

```
[
    states [ STATIC , BLINKING ];
    events [ SIGNAL , GO_STATIC, START_BLINKING ];
    starting on STATIC;
    transitions
    [
        from STATIC to BLINKING on event START_BLINKING;
```

2. Това свойство е важно и авторът се е стремил да го запази. Това позволява, например, да се подават събития от функции изпълнени по време на преход

```

        from BLINKING to STATIC on event GO_STATIC;

        from BLINKING to BLINKING on event SIGNAL
            execute prod_light_bulb;

    };

};

machine timer
[
    states [ ON , OFF ];
    events [ TICK , START , STOP ];
    starting on OFF;
    transitions
    [
        from ON to OFF on event STOP;
        from OFF to ON on event START
            execute prod_timer;
        from ON to ON on event TICK
            execute prod_timer | prod_light_controler;

    ];

];

```

Тук може да се види и 'навързване' на различни функции. timer 'машината' праща сигнал до себе си и до light_controler, а light_controler праща сигнал до light_bulb. Тук можем да прескочим предаването на събития между 'машините' чрез използването на **if**. Променяме третия преход от timer:

```

        from ON to ON on event TICK
            if(light_controler.BLINKING)
                execute prod_timer | prod_light_bulb;

```

Това е условно изпълнение на командите, преходът се случва и състоянието е променено независимо от истинността на условието. За реализацията на условен преход, в езикът има **granted** ключовата дума. Горното може да се опита да имплементираме по следния начин:

```

        from ON to ON on event TICK granted (light_controler.BLINKING)
            execute prod_timer | prod_light_bulb;

```

Тук има проблема, че timer спира да работи ако light_controler не е в състояние BLINKING, защото преходът няма да се случи и **execute prod_timer** няма да се изпълни.³

prod_timer, prod_light_bulb, prod_timer и **light** са функции, чиято имплементация трябва да бъде предоставена от програмиста. Всички външни функции се събират и се записват в генерирания xxxx_exter.h файл. Този пример би генерирал:

```

#ifndef XXXX_EXTERN_H

```

3. Това, че този пример може да бъде имплементиран на C под 10 реда, е забелязано от автора.

```
#define XXXX_EXTERN_H XXXX_EXTERN_H

extern machine_buffer_t* light(machine_buffer_t *arguments,machine_buffer_t *input);
extern machine_buffer_t* prod_light_bulb(machine_buffer_t *arguments,machine_buffer_t *input);
extern machine_buffer_t* prod_light_controler(machine_buffer_t *arguments,machine_buffer_t *input);
extern machine_buffer_t* prod_timer(machine_buffer_t *arguments,machine_buffer_t *input);

#endif
```

Ето и една примерна тяхна имплементация заедно с **main** функцията:

```
machine_buffer_t* light(machine_buffer_t *arguments,machine_buffer_t *input)
{
    printf("light %s0,arguments->buffer);
    return NULL;
}
machine_buffer_t* prod_light_bulb(machine_buffer_t *arguments,machine_buffer_t *input)
{
    push_event_to_machine(light_bulb,light_bulb_EVENT_SWITCH_STATE,NULL);
    return NULL;
}
machine_buffer_t* prod_light_controler(machine_buffer_t *arguments,machine_buffer_t *input)
{
    push_event_to_machine(light_controler,light_controler_EVENT_SIGNAL,NULL);
    return NULL;
}
machine_buffer_t* prod_timer(machine_buffer_t *arguments,machine_buffer_t *input)
{
    push_event_to_machine(timer,timer_EVENT_TICK,NULL);
    sleep(1);
    return NULL;
}
int main()
{
    push_event_to_machine(light_controler,light_controler_EVENT_START_BLINKING,NULL);
    push_event_to_machine(timer,timer_EVENT_START,NULL);
    return 0;
}
```

Това ни дава изхода:

```
light on
light off
light on
light off
light on
light off
light on
light off
light on
...
...
```

2.2. Формално описание на езика

Със затъмнените думи и символи обозначавам думи и символи, които трябва да се интерпретират директно.

2.2.1. Програма

програма : машина [програма]

Програмата е поредица от машини. Всяка машина има уникално име.

2.2.2. Машина

машина : **machine** име [вътрешна част на машината] ;

вътрешна част на машината : **states** [поредица от състояния] ; [вътрешна част на машината]
events [поредица от събития] ; [вътрешна част на машината]
transitions [поредица от преходи] ; [вътрешна част на машината]
starting on име на състояние ; [вътрешна част на машината]

В една машина може да се срещне само веднъж декларация на състоянията, събитията, преходите и посочване на стартиращо състояние. Декларацията на стартиращо състояние трябва да е след декларацията на състоянията. То трябва да е сред декларираните състояния. Декларацията на преходите трябва да е след декларациите на състоянията и на събитията. Сред декларираните състояния и събития не трябва да има повтарящи се. Сред преходите не трябва да има две различни, които излизат от едно състояние и имат за етикет едно събитие.

2.2.3. Преход

преход : **from** име-на-състояние

to име-на-състояние **on** име-на-събитие [опашка-на-прехода] ;

опашка-на-прехода : [**granted** израз] [условно-изпълнение]

условно-изпълнение : **if** израз условно-изпълнение [**else** условно-изпълнение]

условно-изпълнение : **execute** опашка на изпълнението

опашка-на-изпълнението : име-на-външна-функция "символен-низ" [| опашка-на-изпълнението]

Ако изразът след **granted** е истина то преходът се реализира и командите в условното изпълнение се изпълняват спрямо семантиката, иначе преходът не се изпълнява и опашката на преходът не се изпълнява. Ако изразът след **if** е истина то условното изпълнение след изразът се изпълнява, иначе, ако има **else** съответстващ на **if**-а то условното изпълнение след **else** се изпълнява. Ако условното изпълнение е от типа започващ с **execute** то външните функции се изпълняват в ред на срещане като изходът на всяка се подава на следващата. Изходът на последната изпълнена функция се изхвърля.

2.2.4. Израз

израз : израз-или

израз-или : израз-и [|| израз-или]

израз-и : израз-не [&& израз-и]

израз-не : [!]**базов-израз**

базов-израз : име-на-машина.име-на-състояние | (израз)

Израз може да се оцени до истина или лъжа. Логическите оператори имат обичайната семантика. В базовия израз е позволено да се посочват състояния на други машини, но не е позволено да се посочват състояния на машината, в която се намира изразът. Тези посочвания се оценяват до истина ако посочената машина е заела посоченото състояние. Могат да се посочват имена на машини, които са декларирани след сегашната, но те трябва да съществуват. Това важи и за състоянията, те трябва също и да принадлежат на посочената машина.

3. Детайли на имплементацията

За да се реализира обмяна на информация между генерирания код и написания, е дефинирана структура **machine_buffer_t**, в която се записват данните и техният размер. Генерират се и няколко помощни функции, които улесняват работата с такива структури. За да се запази свойството - командите на преходът да се изпълнят преди състоянието да се смени, се използва опашка, в която се записват

4. Описание на командните аргументи

Имплементацията на този език предадена от автора приема следните аргументи.

--print-tokens

Извежда разпознатите лексеми

--print-ast

Извежда разпознатите структури в текста. (Абстрактното синтактично дърво)

-o име-на-файл | --output име-на-файл

Посочва префиксът на генерираните файлове. Например **xxxx.h xxxx.c xxxx_external.h**.

--extern-mutex

Добавя мутекс преди и след подаването на събитие. Този мутекс трябва да се имплементира външно.

--extern-queue

Дава възможност на програмиста да даде собствена имплементация на опашката използвана при задържането на събития.

--extern-buffer

Дава възможност на програмиста да даде собствена имплементация на структурата използвана за пренос на данни.

5. Забележки

За имплементацията е използвана само стандартната **C** библиотека, което би помогнало този компилатор да бъде компилиран до много операционни системи.

6. Бъдещи насоки

- 1) Да се добави ключова дума **signal** която да праща сигнал до определена машина, за да не трябва да го имплементира програмистът.
- 2) Да се добави семантика за състояния и събития, като например - 'при пристигане до това състояние изпълни ... '.
- 3) Да се направи така, че отделните машини да могат да бъдат на различни физически устройства, т.е. да бъде направен разпределен.
- 4) Да се направи на пълен език за програмиране.